

Yritysten ja muiden yhteisöjen toimenpiteet ja niiden mittaaminen

Sitoumuksen tekemiselle tarjotaan kaksi erilaista polkua; 1) yrityksille ja muille yhteisöille, jotka sitoutuvat pelkästään green deal -sopimukseen ja 2) yrityksille ja muille yhteisöille, jotka sitoutuvat sekä green deal -sopimukseen että elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumukseen.

1. Yritykset tai muut yhteisöt valitsevat sitoumuksensa sitoumusta tehdessään seuraavista toimenpiteistä **sitä koskevan vähimmäismäärän toimenpiteitä**. Sitoumusta on kuitenkin mahdollista täydentää joustavasti esimerkiksi lisäämällä sille uusia toimenpiteitä tai täydentämällä jo valittujen toimenpiteiden mittareita uusilla mittareilla. Sitoumuksessa täytyy kuitenkin aina vähintään olla valittuna toimialoittain määritelty vähimmäismäärä toimenpiteitä.

Yrityksen tai muun yhteisön sitoumukselle valittavien/valittujen toimenpiteiden vähimmäismäärät ovat seuraavat (valittava tarjolla olevista vaihtoehdoista):

- **elintarviketeollisuuden, ravintola- ja kahvila-alan ja päivittäistavarakaupan toimijat viisi (5) toimenpidettä**
- **pakkausmateriaalien ja pakkausten valmistajat ja pakkausten maahantuojat ja myyjät kaksi (2) toimenpidettä**

Toimenpiteiden vähimmäismäärien vaatimuksia voidaan tarvittaessa myöhemmin päivittää tai kohdentaa vaatimuksia tarkemmin tiettyihin toimenpiteisiin.

** -merkitty toimenpide on mahdollista valita sitoumukselle vasta, kun sopimusosapuolet ovat alkaneet määritellä, mille tiettyjen tuoteryhmien pakkaamisessa käytettäville muovisille kertakäyttöisille annospakkauksille määrällisiä (kappalemääräiset) kulutuksen vähentämistavoitteita voivat yritykset ja muut yhteisöt asettaa. Näitä määritellään vaiheittain sopimusosapuolten kesken ja ** -merkityn toimenpiteen mittarit päivittyvät ja tulevat valittaviksi aina, kun uusi kokonaisuus on määritelty. Kyseisten annospakkausten kohdalla arvioidaan olevan merkittävä potentiaali niiden kulutuksen vähentämiselle.

Yritykset tai muut yhteisöt voivat lisäksi lisätä sitoumukselleen uusia omia toimenpiteitä. Itse luotuja toimenpiteitä mittareineen ei kuitenkaan lasketa osaksi toimenpiteiden vähimmäismäärävaatimusta. Vähimmäismäärän täyttämiseksi huomioidaan ainoastaan sitoumussivustolla tarjolla olevista toimenpidevaihtoehdoista sitoumukselle valitut toimenpiteet mittareineen.

Tässä esitetty lista yritysten ja muiden yhteisöjen toimenpiteistä täydentyy myöhemmin jatkuvasti ja päivitetyn listan löytää sitoumus2050.fi -sivustolta.

2. **Jokaiselle valitulle toimenpiteelle on valittava vähintään yksi tarjolla olevista mittareista.** Kun kyseessä on määrällinen mittari, tulee sille ilmoittaa lähtötaso ja tavoitetaso mittaria valittaessa. **Mittareita listalta valittaessa on tärkeää huomioida, että kaikki sitoumuksessa listalta valitut ja myöhemmin sitoumussivustolla raportoitavat mittarit ovat julkisia.**

Toimenpiteelle on mahdollista luoda lisäksi itse omia mittareita (määrällisiä ja laadullisia), mutta **itse luodut mittarit eivät riitä toimenpiteen ainoiksi mittareiksi.** Pelkkään green deal -sopimukseen sitoutuvien yritysten ja muiden yhteisöjen itse luomat mittarit ja niiden kautta myöhemmin sitoumussivustolla raportoitavat tiedot ovat julkisia. Samanaikaisesti green deal -sopimukseen ja elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumukseen sitoutuvien yritysten ja muiden yhteisöjen on mahdollista luoda omia mittareita, joiden osalta yritys tai muu yhteisö voi itse päättää, onko mittarissa raportoitavat tiedot julkisia vai ei julkisia.

3. Jotta yritysten ja muiden yhteisöjen vuonna 2022 tekemät toimet on mahdollista huomioida vuosille 2024-2026 asetettavia määrällisiä tavoitteita vuonna 2023 asetettaessa, tarvitaan luotettavaa tietoa todentamaan vuonna 2022 tehtyjen toimien vaikutukset markkinoille saatettujen muovisten kertakäyttöisten annospakkausten kappalemääriin ja/tai pakkausten sisältämän muovin määrään (kappale-/tonnimääräinen kehitys). Tämä tieto on tyypillisesti ei julkista, eikä sitä siis pystytä keräämään julkisten mittareiden avulla. Sitoumussivustolla raportoitavat green deal -sopimukseen liittyvät mittarit ovat aina julkisia, joten tieto on kerättävä muilla tavoin.

Ei julkista tietoa voidaan kerätä green deal -sopimukseen ja elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumukseen (molempiin) sitoutuneilta yrityksiltä ja muilta yhteisöiltä sitoumussivuston kautta niiden vuosiraportoinnin yhteydessä. Vuosiraportointi tapahtuu molempien sitoumusten osalta yhteisesti osana elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumuksen raportointia. Tässäkin tapauksessa green deal -sopimukseen liittyvät mittarit ovat julkisia, mutta niiden tueksi voidaan kerätä myös ei julkista tietoa (ohjeistetaan tarkemmin osana elintarvikealan materiaalitehokkuuden sitoumuksen liittymisohjeistusta).

Kerättävän tiedon tarkkuus, laatu ja laajuus ovat vahvasti riippuvaisia siitä, miten tarkasti ja laajasti yritykset ja muut yhteisöt tiedon sitoumussivustolla raportoivat. Yritysten ja muiden yhteisöjen tekemien toimenpiteiden merkittävyyden ja vaikuttavuuden (green deal -sopimuksen määrällisten ja laadullisten tavoitteiden kannalta) arviointi pohjautuu vahvasti tähän sitoumussivuston kautta saatuun tietoon. Tehdyn arvioinnin luotettavuus vaikuttaa suoraan siihen, onko vuonna 2022 tehdyt toimet mahdollista huomioida sopimuksen määrällisiä tavoitteita määriteltäessä. Myöhemmin ei julkinen tieto auttaa todentamaan sopimuksella saavutettuja vaikutuksia.

Yrityksiä ja muita yhteisöjä kannustetaan raportoimaan julkisen tiedon lisäksi saavutettuja **kappale-/tonnimäärävähennyksiä ei julkisena tietona aina kuin mahdollista.** Tämä tieto tulee ainoastaan Motivan, ministeriön ja sopimuksen allekirjoittaneiden yhdistysten käyttöön. Määristä muodostetaan yhteenvetotietoa, josta ei ole tunnistettavissa yksittäisen toimijan tietoja.

4. Yrityksen tai muun yhteisön kannattaa sitoumusta tehdessään tutustua sopimuksen kohdasta 2 löytyviin tarkempiin määritelmiin.

Toimenpide	Julkiset mittarit	Julkisten mittareiden raportoinnin yhteydessä pyydettävät lisätiedot, tarkennukset raportointiin
<p>Muovisten kertakäyttöisten annospakkausten (elintarvikepakkaukset ja juomamukit) käyttäjät (pakkaavat toimijat) (Elintarviketeollisuuden, ravintola- ja kahvila-alan ja päivittäistavarakaupan yritykset ja muut yhteisöt) Toimenpiteistä a-p valitaan vähintään viisi (5) toimenpidettä, joille jokaiselle valitaan vähintään yksi (1) tarjolla olevista mittareista</p>		
<p>a. kerää oman toimintansa osalta tarvittavia tietoja kunnianhimoisten omien määrällisten tavoitteiden asettamiseksi myöhemmin</p> <p><i>Mikäli toimenpide a valitaan sitoumukselle, tulee myöhemmin asettaa myös määrällisiä mittareita (valita jokin toimenpiteistä, joissa määrällisiä mittareita on tarjolla). Kun määrällisten tavoitteiden asettamiseen liittyvä/t toimenpide/toimenpiteet mittareineen sitoumukselle valitaan ei lähtötason selvittämistä (toimenpidettä a) enää lasketa osaksi toimenpiteiden lukumäärää, kun vastataan toimenpiteiden vähimmäismäärän vaatimukseen.</i></p> <p><i>Tämä toimenpide koskee lähtötason selvittämistä liittyen toimenpiteissä b, c ja d asetettaviin määrällisiin tavoitteisiin.</i></p>	<p>a1 Lähtötason selvittäminen määrällisten mittarien lisäämiseksi sitoumukselle myöhemmin (toteutunut/ei toteutunut)</p>	

<p>b. asettaa kunnianhimoiset omat (prosentti)tavoitteet muovisten kertakäyttöisten annospakkausten kulutuksen ja/tai pakkausten sisältämän muovin määrän vähentämiseksi omassa toiminnassaan vuoden 2026 loppuun mennessä</p> <p><i>Sopimuksessa asetetaan vuonna 2023 vuosille 2024-2026 kalenterivuositteiset kunnianhimoiset määrälliset tavoitteet Suomessa markkinoille saatettujen muovisten kertakäyttöisten annospakkausten sisältämän muovin määrän (tonnia) vähentämiseksi. Vuonna 2024 määrällisten tavoitteiden tasoa saatetaan vielä tarkistaa, kun lähtötietoja on paremmin saatavilla. Tavoitteet asetetaan suhteessa vuoden 2022 lähtötasoon. Lisäksi tavoitteena on, ettei osittain muovista valmistettujen kertakäyttöisten annospakkausten sisältämän muun materiaalin kokonaisuus (tonnia) kasva vuoden 2022 tasosta. Mikäli muovin määrälle asetetaan toimijakohtaisia tavoitteita, kannattaa toimijakohtaisesti asetettujen tavoitteiden tasoa peilata myöhemmin sopimukselle asetettujen tavoitteiden kanssa.</i></p>	<p><i>b01 On luopunut kokonaan muovisten kertakäyttöisten elintarvikepakkausten käytöstä (alkaen sitoumuksen teon päivämäärästä eteenpäin)</i></p> <p><i>b02 On luopunut kokonaan kertakäyttöisten juomamukien käytöstä toiminnassaan (alkaen sitoumuksen teon päivämäärästä eteenpäin)</i></p> <p>b1 On vähentänyt muovisten kertakäyttöisten elintarvikepakkausten (kappalemääräistä) kulutusta vuoden 2026 loppuun mennessä, prosenttia verrattuna lähtötason tilanteeseen (määrä)</p> <p>b2 On vähentänyt muovisten kertakäyttöisten juomamukien (kappalemääräistä) kulutusta vuoden 2026 loppuun mennessä, prosenttia verrattuna lähtötason tilanteeseen (määrä)</p> <p>b3 On vähentänyt muovisten kertakäyttöisten elintarvikepakkausten sisältämän muovin määrää vuoden 2026 loppuun mennessä, prosenttia verrattuna lähtötason tilanteeseen (määrä)</p>	<p>Valitun mittarin/valittujen mittareiden lähtötasona käytettävä vuosi/käytettävät vuodet</p>
--	---	--

<p>Yritys määrittelee itse lähtötasona käytettävän vuoden (vuosi 2021, 2022 tai 2023) ja vertaa kehitystä (prosentteina) ko. vuoden lähtötilanteeseen.</p>	<p>b4 On vähentänyt muovisten kertakäyttöisten juomamukien sisältämän muovin määrää vuoden 2026 loppuun mennessä, prosenttia verrattuna lähtötason tilanteeseen (määrä)</p>	
<p>c. asettaa kunnianhimoiset omat (prosentti)tavoitteet tiettyjen tuoteryhmien pakkaamisessa käytettävien muovisten kertakäyttöisten annospakkausten kulutuksen vähentämiseksi omassa toiminnassaan vuoden 2026 loppuun mennessä**</p> <p><i>Sopimusosapuolet määrittelevät myöhemmin, mille tiettyjen tuoteryhmien pakkaamisessa käytettävillä muovisilla kertakäyttöisillä annospakkauksilla määrällisiä (kappalemääräiset) kulutuksen vähentämistavoitteita voivat yritykset ja muut yhteisöt asettaa. Näitä määritellään vaiheittain sopimusosapuolten kesken ja toimenpiteen mittarit päivittyvät ja tulevat valittaviksi aina, kun uusi kokonaisuus on määritelty. Kyseisten annospakkausten kohdalla arvioidaan olevan merkittävä potentiaali niiden kulutuksen vähentämiseksi.</i></p>	<p>Mittarit päivitetään myöhemmin (lähtötaso 2022)</p>	<p><i>HUOM! toimenpiteen voi valita huomioiden jo tehdyt toimenpiteet vuoden 2023 aikana</i></p>

<p>d. asettaa kunnianhimoiset omat tavoitteet helposti kierrätettävien uudelleenkäytettävien annospakkausten käytön lisäämiseksi omassa toiminnassaan vuoden 2026 loppuun mennessä</p> <p><i>Mittareiden d1 ja d2 osalta uudelleenkäytettävien elintarvikepakkausten ja juomamukien osuus lasketaan kaikista käytetyistä (kertakäyttöiset, uudelleenkäytettävät) elintarvikepakkauksista ja juomamukeista. Mittareissa seurataan prosentiosuuksien kehittymistä vuositasolla ja tavoitetaso asetetaan vuoden 2026 loppuun.</i></p> <p><i>Jos toimenpiteelle valitaan mittari/t d3 ja/tai d4, tulee lisäksi luoda kehitystä kuvaamaan oma/t mittari/t, jonka/joiden edistymistä myös seurataan.</i></p> <p><i>Uudelleenkäytettäviä elintarvikepakkauksia ja juomamukeja ei voida hyödyntää kaikessa pakkaamisessa tai kaikissa tilanteissa, mutta yrityksiä ja muita yhteisöjä kannustetaan hyödyntämään niitä aina, kun se on mahdollista. Nämä lähtökohdat on hyvä huomioida esimerkiksi määrällisiä tavoitteita asettaessa; kokonaistavoite (uudelleenkäytettävien elintarvikepakkausten ja/tai juomamukien osuus kaikista käytetyistä elintarvikepakkauksista ja/tai juomamukeista) voidaan saavuttaa esimerkiksi hyödyntämällä uudelleenkäytettäviä pakkauksia tiettyjen tuoteryhmien pakkaamisessa, jolloin loppujen tuoteryhmien pakkaamisessa voidaan hyödyntää kertakäyttöisiä pakkauksia.</i></p>	<p>d1 Uudelleenkäytettävien elintarvikepakkausten osuus kaikista käytetyistä elintarvikepakkauksista, prosenttia vuoden 2026 loppuun mennessä (määrä)</p> <p>d2 Uudelleenkäytettävien juomamukien osuus kaikista käytetyistä juomamukeista, prosenttia vuoden 2026 loppuun mennessä (määrä)</p> <p>d3 On asettanut tavoitteet uudelleenkäytettävien elintarvikepakkausten käytön lisäämiseksi vuoden 2026 loppuun mennessä ja luonut edistystä seuraamaan oman mittarin (toteutunut/ei toteutunut)</p>	<p><i>Lähtötasona käytettävä vuosi 2022</i> <i>HUOM! toimenpiteen voi valita huomioiden jo tehdyt toimenpiteet vuoden 2023 aikana</i></p> <p><i>Missä/millaisissa tuoteryhmissä uudelleenkäytettäviä elintarvikepakkauksia on mahdollista käyttää/käytetty? Mitä (ja missä tuoteryhmissä erityisesti) haasteita uudelleenkäytettävien pakkausten hyödyntämiseen liittyy?</i></p> <p><i>Lähtötasona käytettävä vuosi 2022</i></p> <p><i>Missä tilanteissa uudelleenkäytettäviä juomamukeja on mahdollista käyttää/käytetty? Mitä haasteita uudelleenkäytettävien juomamukien hyödyntämiseen liittyy?</i></p> <p><i>Edistymistä seurataan mittarin d3 lisäksi itse luodun määrällisen tai laadullisen mittarin avulla.</i></p>
---	--	--

<p><i>Uudelleenkäytettävän elintarvikepakkauksen ja juomamukin tarkemmat määritelmät löytyvät green deal -sopimuksesta.</i></p>	<p>d4 On asettanut tavoitteet uudelleenkäytettävien juomamukien käytön lisäämiseksi vuoden 2026 loppuun mennessä ja luonut edistystä seuraamaan oman mittarin (toteutunut/ei toteutunut)</p>	<p><i>Edistymistä seurataan mittarin d4 lisäksi itse luodun määrällisen tai laadullisen mittarin avulla.</i></p>
<p>e. kartoittaa vaihtoehtoja muovisille kertakäyttöisille annospakkauksille ja korvaa niitä mahdollisuuksien mukaan helposti kierrätettävillä uudelleenkäytettävillä annospakkauksilla ja/tai uudelleenkäytettävillä astioilla</p>	<p>e1 On kartoittanut vaihtoehtoja ja korvannut muovisia kertakäyttöisiä elintarvikepakkauksia uudelleenkäytettävillä pakkauksilla ja/tai astioilla (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet HUOM ensimmäisenä raportointivuotena voi sisältää jo kaikki ennen sitoumuspäivämäärää tehdyt toimet**)</p> <p>e2 On kartoittanut vaihtoehtoja ja korvannut muovisia kertakäyttöisiä juomamukeja uudelleenkäytettävillä vaihtoehdoilla (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet**)</p>	<p><i>Miten hyvin uudelleenkäytettäviä vaihtoehtoja on tarjolla ja missä tuoteryhmissä niitä on pystytty erityisesti hyödyntämään? Mikä luo mahdollisesti haasteita niiden hyödyntämiseen laajemmin ja erityisesti missä tuoteryhmissä?</i></p>
<p>f. kartoittaa vaihtoehtoja muovisille kertakäyttöisille annospakkauksille ja korvaa niitä mahdollisuuksien mukaan helposti kierrätettävillä muovia sisältämättömillä kertakäyttöisillä annospakkauksilla</p>	<p>f1 On kartoittanut vaihtoehtoja ja korvannut muovisia kertakäyttöisiä elintarvikepakkauksia muovia sisältämättömillä kertakäyttöisillä pakkauksilla (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet **)</p> <p>f2 On kartoittanut vaihtoehtoja ja korvannut muovisia kertakäyttöisiä juomamukeja muovia sisältämättömillä kertakäyttöisillä mukeilla (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet **)</p>	<p><i>Miten hyvin muovia sisältämättömiä vaihtoehtoja on tarjolla ja missä tuoteryhmissä niitä on pystytty erityisesti hyödyntämään? Mikä luo mahdollisesti haasteita niiden hyödyntämiseen laajemmin ja erityisesti missä tuoteryhmissä?</i></p>

<p>g. kartoittaa helposti kierrätettäviä vähän muovia sisältäviä kertakäyttöisiä pakkausvaihtoehtoja ja hyödyntää niitä ja/tai keventää käyttämiään muovisia kertakäyttöisiä annospakkauksia vähentääkseen muovin määrää käyttämissään pakkauksissa</p> <p><i>Vähän muovia sisältävillä kertakäyttöisillä annospakkauksilla tarkoitetaan elintarvikepakkauksia ja juomamukeja kansineen, joiden muovipitoisuus on enintään kymmenen prosenttia (10 %) (pakkausten valmistuksessa käytettävien materiaalien painosta laskettuna).</i></p>	<p>g1 On kartoittanut vaihtoehtoja ja korvannut muovisia kertakäyttöisiä elintarvikepakkauksia vähän muovia sisältävillä kertakäyttöisillä pakkauksilla ja/tai keventänyt käyttämiään elintarvikepakkauksia (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet)**</p> <p>g2 On kartoittanut vaihtoehtoja ja korvannut muovisia kertakäyttöisiä juomamukeja vähän muovia sisältävillä kertakäyttöisillä mukeilla ja/tai keventänyt käyttämiään juomamukeja (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet)**</p>	<p><i>Onko hyödynnetty vähän muovia sisältäviä vaihtoehtoja ja/vai kevennetty elintarvikepakkauksia tai juomamukeja? Missä tuoteryhmissä vähän muovia sisältäviä kertakäyttöisiä pakkauksia/mukeja on pystytty erityisesti hyödyntämään tai käytettyjä elintarvikepakkauksia/mukeja on pystytty keventämään?</i></p>
<p>h. tarjoaa asiakkaille helposti kierrätettävää uudelleenkäytettävää annospakkausta niille valmiille mukaan otettaville ruoka- ja juoma-annoksille, joiden pakkaamiseen soveltuva uudelleenkäytettävä vaihtoehto löytyy</p>	<p>h1 On tarjonnut aktiivisesti uudelleenkäytettävää elintarvikepakkausta ja juomamukia asiakkailleen aina kun se on mahdollista (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet)**</p>	<p><i>Onko toimijalla käytössään uudelleenkäytettäviä sekä elintarvikepakkauksia että juomamukeja vai vaan toisia (kumpia)?</i></p>
<p>i. tarjoaa kahvilassa/ravintolassa/kaupassa/toimistossa/toimipaikalla paikan päällä syötävän tai juotavan valmiin ruoka- ja juoma-annoksen uudelleenkäytettävistä astioista tai helposti kierrätettävistä uudelleenkäytettävistä annospakkauksista</p>	<p>i1 On tarjonnut paikan päällä syötävän tai juotavan valmiin ruoka- ja juoma-annoksen uudelleenkäytettävistä astioista tai elintarvikepakkauksista/juomamukeista aina kun se on mahdollista (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet)**</p>	<p><i>Missä tilanteissa tämä ei ole ollut mahdollista tai mitä esteitä toiminta luo uudelleenkäytettävien vaihtoehtojen hyödyntämiselle?</i></p>

<p>j. antaa alennusta valmiista ruoka- ja juoma-annoksesta, joka nautitaan paikan päällä kahvilassa/ravintolassa/kaupassa uudelleenkäytettävästä astiasta tai helposti kierrätettävästä uudelleenkäytettävästä annospakkauksesta tai otetaan mukaan helposti kierrätettävässä uudelleenkäytettävässä annospakkauksessa</p>	<p>j1 On antanut alennusta valmiista ruoka- ja juoma-annoksesta, joka on myyty asiakkaalle uudelleenkäytettävissä astioissa tai elintarvikepakkauksissa/juomamukeissa paikan päällä syötäväksi tarjoiltuna (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet)**</p>	<p><i>Arvioidaanko alennuksilla olleen merkittävää vaikutusta asiakkaiden kuluttajakäyttäytymiseen? Jollei annettujen alennusten arvioida vaikuttaneen merkittävästi kuluttajakäyttäytymiseen, mikä voisi olla tähän syytä? Millaisia alennuksia on annettu?</i></p>
	<p>j2 On antanut alennusta valmiista ruoka-annoksesta, joka on myyty asiakkaalle uudelleenkäytettäviin elintarvikepakkauksiin mukaan otettavaksi pakattuna (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet)**</p>	
	<p>j3 On antanut alennusta valmiista juoma-annoksesta, joka on myyty asiakkaalle uudelleenkäytettäviin juomamukeihin mukaan otettavaksi pakattuna (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet)**</p>	
	<p>j4 On muilla hinnoittelun keinoilla kannustanut asiakkaitaan ostamaan valmiit ruoka- ja juoma-annokset uudelleenkäytettävissä astioissa tai elintarvikepakkauksissa/juomamukeissa paikan päällä syötäväksi tarjoiltuna tai uudelleenkäytettäviin elintarvikepakkauksiin ja juomamukeihin mukaan otettavaksi pakattuna (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet)**</p>	

<p>k. asettaa erillisen maksun kaikille muovisille kertakäyttöisille annospakkauksille</p>	<p>k1 On asettanut erillisen maksun kaikille muovisille kertakäyttöisille elintarvikepakkauksille ja juomamukeille (toteutunut/ei toteutunut)</p>	<p><i>Minkä suuruisia maksuja on asetettu ja miten ne ovat vaikuttaneet asiakkaiden kuluttajakäyttäytymiseen? Ovatko vaikutukset olleet merkittäviä ja jolleivät ole, niin mikä tähän voisi olla syynä?</i></p>
<p>I. kehittää uusia ratkaisuja, toimintamalleja, pakkauksia ja/tai pakkausmateriaaleja, joilla voidaan vähentää valmiiden ruoka- ja juoma-annosten pakkaamisessa käytetyn materiaalin kulutusta</p> <p><i>Tässä toimenpiteessä keskitytään pakkaamisessa käytetyn materiaalin (muovi ja muut materiaalit) käytön vähentämiseen kehittämällä uusia ratkaisuja, toimintamalleja, pakkaus- ja/tai pakkausmateriaalivaihtoehtoja.</i></p> <p><i><u>Kehitystyö</u> voi olla yrityksen tai muun yhteisön omaa sisäistä kehitystyötä tai tapahtua yhteistyössä jonkun toisen toimijan kanssa (yhteishanke, jossa yrityksellä tai muulla yhteisöllä on merkittävä rooli; joko hankkeen merkittävänä rahoittajana tai hankkeen toteutuksen näkökulmasta). Suuren yrityksen tekemä uuden ratkaisun, toimintamallin, pakkauksen ja/tai pakkausmateriaalin kehitystyön rahoittaminen pienen osarahoittajan roolissa ei ole tässä tapauksessa kehitystyötä.</i></p>	<p>I1 On kehittänyt (yksin tai yhteistyössä) uusia ratkaisuja, toimintamalleja, pakkauksia ja/tai pakkausmateriaaleja vähentääkseen pakkaamisessaan käytetyn materiaalin kulutusta (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet)**</p> <p>I2 On rahoittanut ulkopuolisen toimijan tekemää uusien ratkaisujen, toimintamallien, pakkausten ja/tai pakkausmateriaalien kehitystyötä vähentääkseen pakkaamisessaan käytetyn materiaalin kulutusta (pienet toimijat) (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet)**</p>	<p><i>Millaisia ratkaisuja, toimintamalleja, pakkauksia ja/tai pakkausmateriaaleja on kehitetty ja miten ne ovat vaikuttaneet pakkaamisessa käytetyn materiaalin määriin? Onko kehitystä tehty yhteistyönä jonkun toisen toimijan kanssa vai yrityksen/muun yhteisön sisäisesti?</i></p> <p><i>Millaista kehitystyötä on rahoitettu ja onko työ tuonut uusia ratkaisuja, toimintamalleja, pakkauksia ja/tai pakkausmateriaaleja, joita on voitu hyödyntää yrityksen tai muun yhteisön omassa toiminnassa? Miten kehitystyö on vaikuttanut pakkaamisessa käytetyn materiaalin määriin?</i></p>

<p>m. kehittää uusia ratkaisuja, toimintamalleja, pakkauksia ja/tai pakkausmateriaaleja, joilla voidaan korvata muovisia kertakäyttöisiä annospakkauksia ja ehkäistä kertakäyttöisten annospakkausten aiheuttamaa roskaamista</p> <p><i>Tässä toimenpiteessä korvaamisella tarkoitetaan, että muovinen kertakäyttöinen annospakkaus voidaan kokonaan korvata uuden ratkaisun, toimintamallin, pakkauksen ja/tai pakkausmateriaalin avulla (esimerkiksi uudelleenkäytettävällä vaihtoehdolla tai muista materiaaleista valmistetuilla kertakäyttöisillä annospakkauksilla).</i></p> <p><i><u>Kehitystyö</u> voi olla yrityksen tai muun yhteisön omaa sisäistä kehitystyötä tai tapahtua yhteistyössä jonkun toisen toimijan kanssa (yhteishanke, jossa yrityksellä tai muulla yhteisöllä on merkittävä rooli; joko hankkeen merkittävänä rahoittajana tai hankkeen toteutuksen näkökulmasta). Suuren yrityksen tekemä uuden ratkaisun, toimintamallin, pakkauksen ja/tai pakkausmateriaalin kehitystyön rahoittaminen pienen osarahoittajan roolissa ei ole tässä tapauksessa kehitystyötä.</i></p>	<p>m1 On kehittänyt (yksin tai yhteistyössä) uusia ratkaisuja, toimintamalleja, pakkauksia ja/tai pakkausmateriaaleja korvaamaan muovisia kertakäyttöisiä elintarvikepakkauksia ja juomamukeja (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet)**</p> <p>m2 On rahoittanut ulkopuolisen toimijan tekemää uusien ratkaisujen, toimintamallien, pakkausten ja/tai pakkausmateriaalien kehitystyötä muovisten kertakäyttöisten elintarvikepakkausten ja juomamukien korvaamiseksi (pienet toimijat) (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet)**</p> <p>m3 On kehittänyt uusia ratkaisuja ja/tai toimintamalleja ehkäisemään kertakäyttöisten elintarvikepakkausten ja juomamukien aiheuttamaa roskaamista (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet) **</p>	<p><i>Millaisia ratkaisuja, toimintamalleja, pakkauksia ja/tai pakkausmateriaaleja on kehitetty ja miten niillä on voitu korvata muovisia kertakäyttöisiä elintarvikepakkauksia ja juomamukeja? Onko kehitystä tehty yhteistyönä jonkun toisen toimijan kanssa vai yrityksen/muun yhteisön sisäisesti?</i></p> <p><i>Millaista kehitystyötä on rahoitettu ja onko työ tuonut uusia ratkaisuja, toimintamalleja, pakkauksia ja/tai pakkausmateriaaleja, joita on voitu hyödyntää yrityksen tai muun yhteisön omassa toiminnassa?</i></p> <p><i>Millaisia ratkaisuja ja/tai toimintamalleja on kehitetty ja miten ne ovat vaikuttaneet roskaamiseen?</i></p>
--	--	--

n. kouluttaa henkilöstöään ottamaan käyttöön toimintamalleja, jotka vähentävät kertakäyttöisten annospakkausten turhaa kulutusta	n1 On järjestänyt koulutustilaisuuksia, joissa kannustetaan henkilöstöä ottamaan käyttöön toimintamalleja, jotka vähentävät kertakäyttöisten elintarvikepakkausten ja juomamukien turhaa kulutusta (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet)**	<i>Millaisia toimintamalleja on tunnistettu ja miten niiden jalkauttaminen henkilöstön toimintatapoihin on onnistunut?</i>
	n2 Henkilöstölle järjestettyjen koulutustilaisuuksien lukumäärä (määrä)	
	n3 On valmistellut koulutusmateriaalia, jolla kannustetaan henkilöstöä ottamaan käyttöön toimintamalleja, jotka vähentävät kertakäyttöisten elintarvikepakkausten ja juomamukien turhaa kulutusta (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet)**	<i>Millaisia toimintamalleja on tunnistettu ja miten niiden jalkauttaminen henkilöstön toimintatapoihin on onnistunut?</i>
	n4 On muilla tavoin kannustanut henkilöstöään ottamaan käyttöön toimintamalleja, jotka vähentävät kertakäyttöisten elintarvikepakkausten ja juomamukien turhaa kulutusta (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet)**	<i>Millä tavoin henkilöstöä on kannustettu ja millaiset vaikutukset sillä on ollut?</i>

<p>o. kouluttaa henkilöstöään muovisten kertakäyttöisten annospakkausten ympäristövaikutuksista ja vaihtoehtoisista ratkaisusta niiden kulutuksen ja ympäristöhaittojen vähentämiseksi</p>	<p>o1 On järjestänyt koulutustilaisuuksia, joissa kerrotaan muovisten kertakäyttöisten elintarvikepakkausten ja juomamukien ympäristövaikutuksista ja vaihtoehtoisista ratkaisusta niiden kulutuksen ja ympäristöhaittojen vähentämiseksi (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet)**</p>	<p><i>Millaisia ratkaisuja on painotettu?</i></p>
	<p>o2 Henkilöstölle järjestettyjen koulutustilaisuuksien lukumäärä (määrä)</p>	
	<p>o3 On valmistellut koulutusmateriaalia, jolla kerrotaan muovisten kertakäyttöisten elintarvikepakkausten ja juomamukien ympäristövaikutuksista ja vaihtoehtoisista ratkaisusta niiden kulutuksen ja ympäristöhaittojen vähentämiseksi (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet)**</p>	<p><i>Millaisia ratkaisuja on painotettu?</i></p>
<p>p. viestii asiakkailleen (kuluttajille) muovisten kertakäyttöisten annospakkausten ympäristövaikutuksista ja vaihtoehtoisista ratkaisusta niiden kulutuksen ja ympäristöhaittojen vähentämiseksi, sekä tavoista ehkäistä kertakäyttöisistä annospakkausista syntyvää roskaamista</p>	<p>p1 On järjestänyt asiakkailleen suunnattuja viestintäkampanjoita vähentääkseen muovisten kertakäyttöisten elintarvikepakkausten ja juomamukien kulutusta ja niistä aiheutuvia ympäristöhaittoja, sekä kertakäyttöpakkausten aiheuttamaa roskaamista (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet)**</p>	<p><i>Miten viestintäkampanjat ovat toimineet ja millaisen vastaanoton ne ovat saaneet?</i></p>

	<p>p2 On järjestänyt asiakkailleen suunnattuja tempauksia vähentääkseen muovisten kertakäyttöisten elintarvikepakkausten ja juomamukien kulutusta ja niistä aiheutuvia ympäristöhaittoja, sekä kertakäyttöpakkausten aiheuttamaa roskaamista (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet)**</p>	<p><i>Miten tempaukset ovat toimineet ja millaisen vastaanoton ne ovat saaneet?</i></p>
	<p>p3 On viestinyt asiakkailleen aktiivisesti ostotapahtuman yhteydessä muovisten kertakäyttöisten elintarvikepakkausten ja juomamukien ympäristövaikutuksista, sekä tavoista vähentää ympäristöhaittoja ja kertakäyttöpakkausten aiheuttamaa roskaamista (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet)**</p>	<p><i>Miten asiakkaille on viestitty ja miten viestintä on otettu vastaan? Arvioidaanko viestinnällä olleen vaikutusta asiakkaiden kuluttajakäyttäytymiseen?</i></p>
<p>q. muut toimenpiteet</p>	<p>Itse määritellyt mittarit (määrä tai toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet)**</p>	

Pakkausmateriaalien ja pakkausten valmistajat ja pakkausten maahantuojat ja myyjät Molemmat toimenpiteet a ja b valitaan, joille molemmille valitaan vähintään yksi (1) tarjolla olevista mittareista		
a. kartoittaa ja kehittää uusia ratkaisuja, toimintamalleja, pakkauksia ja/tai pakkausmateriaaleja, joilla voidaan vähentää valmiiden ruoka- ja juoma-annosten pakkaamisessa käytetyn materiaalin kulutusta <i>Tässä toimenpiteessä keskitytään pakkaamisessa käytetyn materiaalin (muovi ja muut materiaalit) käytön vähentämiseen kartoittamalla ja kehittämällä uusia ratkaisuja, toimintamalleja, pakkaus- ja/tai pakkausmateriaalivaihtoehtoja.</i> <i>Kehitystyö voi olla yrityksen tai muun yhteisön omaa sisäistä kehitystyötä tai tapahtua yhteistyössä jonkun toisen toimijan kanssa.</i>	a1 On kartoittanut uusia ratkaisuja, toimintamalleja, pakkauksia ja/tai pakkausmateriaaleja, joilla voidaan vähentää pakkaamisessa käytetyn materiaalin kulutusta (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet HUOM ensimmäisenä raportointivuotena voi sisältää jo kaikki ennen sitoumuspäivämäärää tehdyt toimet**)	<i>Millaisia ratkaisuja, toimintamalleja, pakkauksia ja/tai pakkausmateriaaleja on kartoitettu ja miten ne ovat vaikuttaneet pakkaamisessa käytetyn materiaalin määriin?</i>
	a2 On kehittänyt (yksin tai yhteistyössä) uusia ratkaisuja, toimintamalleja, pakkauksia ja/tai pakkausmateriaaleja, joilla voidaan vähentää pakkaamisessa käytetyn materiaalin kulutusta (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet)**)	<i>Millaisia ratkaisuja, toimintamalleja, pakkauksia ja/tai pakkausmateriaaleja on kehitetty ja miten ne ovat vaikuttaneet pakkaamisessa käytetyn materiaalin määriin? Onko kehitystä tehty yhteistyönä jonkun toisen toimijan kanssa vai yrityksen/muun yhteisön sisäisesti?</i>
	a3 On tehnyt pakkauksia käyttävien toimijoiden/toimialojen kanssa systemaattista kehitystyötä uusien ratkaisujen, toimintamallien, pakkausten ja pakkausmateriaalien kehittämiseksi, joilla voidaan vähentää pakkaamisessa käytetyn materiaalin kulutusta	

	(toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet)**	
<p>b. kartoittaa ja kehittää uusia ratkaisuja, toimintamalleja, pakkauksia ja/tai pakkausmateriaaleja, joilla voidaan korvata muovisia kertakäyttöisiä annospakkauksia ja ehkäistä kertakäyttöisten annospakkausten aiheuttamaa roskaamista</p> <p><i>Tässä toimenpiteessä korvaamisella tarkoitetaan, että muovinen kertakäyttöinen annospakkaus voidaan kokonaan korvata uuden ratkaisun, toimintamallin, pakkauksen ja/tai pakkausmateriaalin avulla (esimerkiksi uudelleenkäytettävällä vaihtoehdolla tai muista materiaaleista valmistetuilla kertakäyttöisillä annospakkauksilla).</i></p> <p><i>Kehitystyö voi olla yrityksen tai muun yhteisön omaa sisäistä kehitystyötä tai tapahtua yhteistyössä jonkun toisen toimijan kanssa.</i></p>	<p>b1 On kartoittanut uusia ratkaisuja, toimintamalleja, pakkauksia ja/tai pakkausmateriaaleja korvaamaan muovisia kertakäyttöisiä elintarvikepakkauksia ja juomamukeja (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet)**</p> <p>b2 On kehittänyt (yksin tai yhteistyössä) uusia ratkaisuja, toimintamalleja, pakkauksia ja/tai pakkausmateriaaleja korvaamaan muovisia kertakäyttöisiä elintarvikepakkauksia ja juomamukeja (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet)**</p>	<p><i>Millaisia ratkaisuja, toimintamalleja, pakkauksia ja/tai pakkausmateriaaleja on kartoitettu ja miten niillä on voitu korvata muovisia kertakäyttöisiä elintarvikepakkauksia ja juomamukeja?</i></p> <p><i>Millaisia ratkaisuja, toimintamalleja, pakkauksia ja/tai pakkausmateriaaleja on kehitetty ja miten niillä on voitu korvata muovisia kertakäyttöisiä elintarvikepakkauksia ja juomamukeja? Onko kehitystä tehty yhteistyönä jonkun toisen toimijan kanssa vai yrityksen/muun yhteisön sisäisesti?</i></p>

	<p>b3 On kehittänyt uusia ratkaisuja ja/tai toimintamalleja ehkäisemään kertakäyttöisten elintarvikepakkausten ja juomamukien aiheuttamaa roskaamista (toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet) **</p>	<p><i>Millaisia ratkaisuja ja/tai toimintamalleja on kehitetty ja miten ne ovat vaikuttaneet roskaamiseen?</i></p>
<p>c. muut toimenpiteet</p>	<p>Itse määritellyt mittarit (määrä tai toteutunut/ei toteutunut raportoidaan vuosittain kertomalla tehdyt toimenpiteet) **</p>	